

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Hegyedévre	45 dinár
Egy órára	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: **Dr. MARA JENŐ**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiljeva (Závoiva) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 121
Kiadóhivatal telefonszáma 21

MEGJELENIK MINDENNAK, HÉTFŐ ÉS ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVETÉVEL.

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 155. szám.

Kedd, július 18.

Ki lesz a belügyminiszter helyettese?

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 16.

A belügyminiszteri tárca kérdése még mindig nem nyert elintézését. Az új belügyminiszter személye körül teljes a bizonytalanság, mert a naponként felmerülő újabb és egymással ellentmondó verziók nem érdemelnek hitelt.

Most már félig-meddig elsimultak a kérdés kapcsán keletkezett nézeteltérések és mindinkább megerősödik az a nézet, hogy a fontosabb törvények megszavazásáig legalább névleg Marinkovity maradjon a belügyminiszter. A helyettes személyét illetőleg többféle kombinációk jöhetnek komolyan számításba. Legvalószínűbb azonban, hogy a belügyminiszter helyettese Pribeševity vagy Rafajlovity lesz.

Az amerikai kölcsön megszavazása biztosra vehető.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 16.

Mintán a pénzügyi bizottság befejezte az állami kölcsönről szóló törvény megvitatását, felterjesztette a törvényt a szkupstina elnökségéhez, mely azt a jövő heti parlamenti ülések napirendjére tűzte ki. Tekintettel arra, hogy úgy a radikálisok mint a demokraták a törvényjavaslat mellett foglaltak állást, politikai körökben úgy vélik, hogy az amerikai kölcsönt rövid időn belül megszavazzák, annál is inkább, mert a kormány még akkor is többségben van, ha a szlovén- agrárpártiak az ismeretes vonatki-bővítési konfliktus miatt a kölcsön ellen adnak le voksukat.

Világbéke konferencia Londonban.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jul. 16.

Ninesity külügyminiszter átiratot kapott a berni „Világbéke” egyesülettől, melyben a szervezet kéri az SHS állam kormányát, hogy küldjön delegátusokat a napokban Londonban megtartandó világbéke-konferenciára. A kormány a meghívás teljesítése ügyében még nem határozott.

Sajtóinformáció téves alapon.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jul. 16.

Ninesity Momesiló dr. külügyminiszter a sajtóval való szorosabb összeköttetés létesítése és annak helyes informálása érdekében elhatározta, hogy minden szombaton a szkupstina kistermében értekezletet tart a sajtó képviselőivel, akik előtt részletesen kifejti a kormány álláspontját a fontosabb külpolitikai kérdésekben.

Szombaton tartotta meg Ninesity az első ilyen értekezletet, melyen az összes beogradi lapok képviselték magukat, azonkívül nagy számban jelentek meg a vidéki lapudósítók is. Ninesity beszédében ismertette a külpolitikai helyzetet és különösen a bolgár kérdéstről és az SHS állam Olaszországgal szembeni viszonyáról mondott érdekes momentumokat. Beszéde végzetével az egyik újságíró felvetette a kérdést a nemzetiségi kisebbségekre vonatkozólag, amire Ninesity a következő lakonikus és meglepő választ adta:

A nemzeti kisebbségek jogai feltétlenül biztosítva vannak, a nemslávok azonban, különösen a magyarok azért mégis állandóan elégedetlenek.

Ninesity ezután az SHS határokról beszélt és kijelentette, hogy a határok végleges megállapítása felletti javaslatok a népek ligája előtt fekszenek. Csupán a Romániával szembeni határ rendezése képez kivételt, mert ezt a kérdést a két állam egymás között közvetlenül intézi el.

A külügyminiszter ny kijelentéséből csak az az egy figyelemreméltó, hogy honnan szedi az információ a nemzetiségi kisebbségek biztosított jogairól. Ha az olasz és bolgár kérdéstről adott enunciaciója is ennyire megbízható, akkor jobb lesz, ha nem tájékoztatja tovább a sajtót, mert már éppen eléggé tájékozott vagyunk a helyzetről.

Ujabb hitelt kér a kormány.

Felemelik a fogyasztási adót, a bélyegilletékeket és a vámdíjakat.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jul. 16.

A pénzügyi bizottság átiratot kapott a kormánytól, melyben újabb hitel megszavazását kérte. A kormány ez alkalommal kétszáznegyven millió dinár hitelt kért, amelyből a legfelsőbb katonai központi vezetőségnek tíz millió dinár, az igazságügyminisztériumnak tíz millió, a közoktatásügynek huszonkét millió dinár, a belügyi részortnak negyven millió, a vallásügynek egy millió, az egészségügynek 261.000 dinár, a külpolitikai minisztériumnak huszonhét millió, a pénzügyminisztériumnak tizen-nyolc millió, a hadügynek harminckilenc millió, az építésügynek egy millió, a közlekedésügynek negyvenkét millió, a postaügynek nyolc millió, az erdőügynek három millió, a kereskedelmi- nek 5 millió és végül az agrárreform miniszternek 20 millió dinár jutna.

A megnagyobbodott kiadásokkal szemben persze fokozni a bevételeket is. Az újonnan keletkezett kiadásokat a következő bevételekből kívánják fedezni: a bélyegilletékek felemeléséből harminc millió dinár, kereskedelmi ázsziókból százötven millió dinár, kiviteli vámból husz millió dinár és fogyasztási adókból negyven millió dinár új bevételt remélnek s így a 240 millió kiadás biztos bázison alapszik. A fogyasztási adókból tíz-tíz millió dinár esne a kávéra és a sörre, husz millió dinár pedig a borra és a pálinkára.

A pénzügyi bizottság rövid vita után úgy határozott, hogy a hitelkérdés áttanulmányozására külön bizottságot küld ki.

A szakbizottság tegnap este tartotta első ülését és azon elfogadta a közoktatásügyi, vallásügyi és igazságügyi hitelt.

Közvetlen vasútvonal Beograd—Szarajevo és Beograd—Kotor között.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd jul. 16.

Pasity miniszterelnök konferenciát tartott Veljovity és Omerovity muzulmán miniszterekkel a Beograd—Szarajevo és a Beograd—Kotor közötti vasúti vonal kiépítése tárgyában. Az értekezleten Pasity beleegyezését adta a muzulmánok kérésének teljesítésére és megígérte, hogy utasítani fogja a közlekedésügyi minisztert, hogy a vasútvonal építésére tegye meg a megfelelő előkészületeket.

A közlekedésügyi miniszter állítólag már el is készítette a vasútvonalak pontos tervrajzát.

Németország megfizette a jóvátétel július havi részletét.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, jul. 16.

A „Deutsche Allgemeine Zeitung” szerint Németország a jóvátételi bizottságnak kifizette a július havi jóvátételi összeget, haminekét millió százharmincezer aranymárkát.

A francia lapok ezzel kapcsolatban sajnálkozva állapítják meg, hogy ismét elestek a Németország további megszállásának lehetőségétől.

Nyugatmagyarország tartománygyűlését megnyitották.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jul. 16.

Az elszakított Nyugatmagyarország tartománygyűlését tegnap Kismartonban megnyitották. A megnyitáson jelen voltak Hainisch, az osztrák szövetségi állam elnöke, Seipel szövetségi kancellár, valamint az osztrák nemzetgyűlés és a szövetségi párt számos tagja.

A tartománygyűlés elnökének megválasztották Wimmer József szociáldemokratát. A tartománygyűlés a volt katonai főreáliskola épületében ülésezik.

A megalakulás után a napirend első pontjaként az osztrák és a magyar pénznek a viszonya szerepelt, amely alkalommal a többség azt követelte, hogy a tartományokban újból a magyar pénz hozandó forgalomba, tekintettel arra, hogy az osztrák korona vásárlóképesége a nullfokon áll.

A magyar kérdés az angol parlamentben.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

London, jul. 16.

Wedgwood lord az angol alsóházban felvetette a magyar kérdést. Előadta, hogy Magyarország gazdasági, pénzügyi és kulturális viszonyait jól ismeri, miután az országot bejárta és tanulmányozta. Azt kérdezi a kormánytól, nem volna-e helyes végre belátni, hogy a magyar nemzetnek az állandó gazdasági konszolidációk lehetőségét meg kell adni. Ezt elsősorban a békeszerződés kemény feltételeinek kiküszöbölésével lehetne elérni. Magyarország igen sokat szenvedett a bolsevisták garázdálkodásai és a román megszállás által. A románok nem mentették meg az országot, hanem súlyos károkat okoztak, temérdek értéket és vagyont hurcoltak el Magyarországból. Magyarország azóta barátok nélkül, elhagyatva, saját erejéből él, de vigyázni kell, nehogy a békeszerződés példátlan kemény feltételei a teljes pusztulásba döntse.

Wedgwood képviselő a kérdéseire nem kapott választ, amire újból felszólalt és kijelentette, hogy minden eszközt alkalmaz, hogy a kormányt ebben a kérdésben nyilatkozattételre kényszerítse. Mert, mondja a képviselő, nem szabad olyan politikát követni, amelynek az volna a következménye, hogy Magyarország is osztozzék más, nagy veszedelmek előtt álló országok sorsában.

Macskazene a lengyel parlamentben.

Kifütyülték az új miniszterelnököt.

Varsó, jul. 16.

Korfantyt, az új lengyel miniszterelnököt a parlamentben történt bemutatkozása alkalmával macskazenevel fogadta az ellenzék. A jobboldalról felhangzott gyenge ovációt tulkasztotta a baloldali képviselők pokoli lármája. Amikor a zajongás kis időre lecsendesedett, Baritzky képviselő süvítő hangon azt kiabálta Korfanty felé, hogy a lengyelelles német propagandának a vezére. Követelte, hogy számoljon el azokkal a hivatalos összegekkel, amelyeket Felsősziléziában kiadott, vagy nem adott ki.

Egy vrsaci fiu világ-bajnoksága.

Sanfranciskó, jul. 16.

Teuter távirati ügynökségnek Kaliforniából, hogy Allan (Kalifornia) John Weisz megjavította az uszás világ-ördját száz méteren 58-6 másodpercere. Weismüller tizenhét éves és szülei Vrsacról vándoroltak ki Amerikába. Az új világ-bajnok egy ujszerű kartempót használt a versenyben és úgy látszik, ennek köszönheti a hihetetlennek látszó rekordjavítását.

John Weismüllert, akit néhány évvel ezelőtt természetesen még Jánosnak hívtak, egy amerikai magyar ujságíró meginterjúvolta. Weismüller kitünően beszél magyarul és németül, de amikor az ujságíró a nacionalizmusról érdeklődött, ezt felelte: „amerikai vagyok”.

A sinajai vasuti szerencsétlenség

A bécsi expresszvonat beleesett a folyóba. Háromszáz áldozat? — A király és trónörökös a helyszínén.

— A „Torontoi” tudósítójának távirata. —

Bukarest, július 16.

Comarnic és Valea Larga vasútállomások között, Sinajánál, szombat délután négy órakor borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. A Bukarestből 1 órakor induló arad-kurtics—budapest—bécsi expresszvonat menet közben az alatta beomló Prahova-híddal a folyóba zuhant. Az első jelentések szerint mindössze három utas maradt sértetlen, a többiek, mintegy háromszáz személy részint meghalt, részint súlyosan megsebesültek.

A vasútigazgatóság későbbi jelentései szerint a szerencsétlenség még sem ilyen nagy arányú. Az expresszvonat mindkét mozdonya, a mozdonyok utáni vagon, valamint egy első és másodosztályú vagon zuhant a vízbe.

Budapest, július 17.

Egy bécsi gyáros, aki a bukaresti expresszvonat katasztrófájának a szemtanúja volt, Budapestre érkezve a „Pesti Napló” munkatársának következőket mondta:

Az expresszvonatot két mozdony vitte magas hegyipályán felfelé. A szerencsétlenség nem a Sinajai előtti nagy viaduktnál, hanem közvetlen Comarnic állomás közelében történt, ahol a vonatnak egy kis hegyipatak felett emelt vasuti hidon kellett áthaladnia. A katasztrófa hajnali négy órakor történt. A vonat két mozdonya és paklikocsija volt a hidon, amikor az leszakadt. A vonat a hat méter magas töltésről a hegyipatak völ-

gyébe zuhant és magával rántotta a hálókocsit, étkezőt és a többi vagonokat is. A mozdonyok vezetői, fűtői és a csomagkocsi három alkalmazottja és a többi személyvagon utasai közül százan meghaltak és huszan életveszélyesen megsebesültek. A katasztrófa után mentővonat érkezett Ploesti állomásra. A borzalmaktól, amelyeket láttam, megbetegedtem, a jankiáltások még most is fülemben csengenek, a rémképektől nem tudok menekülni, nem tudok aludni.

A katasztrófát az okozta, hogy a hid rossz állapotban volt. Egy héttel ezelőtt ugyanezen a helyen meg kellett állítani a budapesti expresszvonatot, mert a hid és alapzata a nagy esőzések következtében megrongálódott, úgy, hogy a javítás befejezése előtt nem merték a vonatot rajta átengedni.

A katasztrófa híre Romániában futótűzként terjedt el és nagy megdöbbenést keltett. Az „Universul” első rendkívüli kiadása háromszáz halottról számolt be és azt írta, hogy mindössze három utas érkezett vissza Ploestibe. A híresztelés túlzottnak bizonyult.

Az expresszen számos román előkelőség utazott. Ferdinánd román király autóján ment ki a szerencsétlenség színhelyére.

A vasuti forgalom a fővonalon szünetel és így a Temesvár—Verciorova vonalon közlekednek a vonatok Magyarország felé.

A magyar politikából.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Budapest, jul. 16.

A magyar parlamentben három interpelláció felé fordul a külnös érdeklődés.

Sándor Pál a román megszállás dolgában érdeklődik a miniszterelnöknél és azt kérdezi, ki hívta be az országba a románokat, az entente határozott tilalma ellenére és hogyan sikerült a románoknak a M. Á. V. vagyont elvinniük.

Rassay Héjjasnak az Ébredő Magyarok egyesületében elmondott beszédét teszi szóvá.

Szakács Andor a Duna—Tisza közen készülő állítólagos mozgalomról interpellál, amely értesülése szerint közjogi természetű. Szakács interpellációjának szövege a következő:

— Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy az államfői szék betöltése körül változások készülnek és hogy erre vonatkozólag titkos tárgyalások folynak? Hajlandó-e ezen híreket, ha nem igazak, megcáfolni és hogyha igazak, azokról felvilágosítást adni? Igaz-e, hogy tárgyalások folynak Ottó herceg magyarországi neveltetése érdekében, hogy ezáltal trónra kerülését előkészítsék?

A katonai ellenőrző bizottság panasza a budapesti sajtó ellen.

Budapest, jul. 16.

A nagykövetség tanácsa elrendelte, hogy a Budapesten működő katonai ellenőrző bizottság július tizenötödikére likvidálja munkáját. Az ellenőrző-bizottság a felhívásra kijelentette, hogy augusztus elseje előtt nem képes a munkáját befejezni.

Az ellenőrző-bizottság legutóbb tartott konferenciáján megvitatta a magyar sajtóban megjelent és a bizottság működését bíráló közleményeket. A „Nemzeti Ujság” értesülése szerint a delegáció elhatározta, hogy a magyar kormányhoz fordul és megkéri, utasítsa a lapokat hangjuk mérséklésére, ha a sajtó nem hagyja abba a támadásokat.

A „Nemzeti Ujság” ehhez hozzáfűzi, hogy a kormánynak még az entente felszólítása alapján sincsen joga a független és szabad magyar sajtót véleményének nyilvánításában befolyásolni.

Egy helybeli fiu
tanoncnak
felvétetik 1041
Goldschmidt Lipót cégnél,
Veliki Becskerek.

HIREK

A házasság az égből készül.

Férfi és nő éveikig keresik egymást és sokszor csak az esküvő után veszik észre, hogy nem találták meg egymást.

Uj közjegyző. Az igazságügyminiszter dr. Dimitrijevié Milivoj megyei ügyészt Veliki Becskerek székhellyel kir. közjegyzővé nevezte ki.

A katonák szabadságolása. Beogradból jelentik: Vaszity hadügyminiszter tegnap a katonák szabadságolási kérdésének áttanulmányozására kiküldött bizottsággal értekezett és úgy határozott, hogy a katonák szabadságolását rögtön megkezdi. A tömeges szabadságkiosztástól csak ott fognak eltekinteni, ahol a viszonyok azt megkívánják.

Frizura Gyurkát

természetesen másképpen hívják a polgári életben. Frizura Gyurkának az utca keresztelte el csendes gyönyörű, mert az egész fiu egy nagy fej, egy kábitóan tüneményes frizurával. Szinte csodálatos, hogy ez a nagy fej, hogy tartalmazhat ekkora ürességet. És még csodálatosabb, hogy a nővel, hogy hitethet el ez a messés frizura annyi tudományt és szellemet. Mert Frizura Gyurinak a nő a tudománya. Igaz, hogy csak az a nő, amelynek a jól fészültségen és a vasalt nadrágon kívül nincsen más igénye a férfivel szemben, de hát ez is csak valami! Frizura Gyurka rájött arra, hogy neki a nő az igazi terrénuma, az ami a művészetnek a hangszer és elhagyott minden más foglalkozást, hogy teljesen a „Nő”-nek éljen. És ezt alaposan csinálja. Mást nem dolgozik semmit — csak a Nőnek él! És a nő ezért, mert csak neki él, természetes, hogy megszabadítja az élet nehéz, buta és prózai dolgaitól a nagy férfit. A nagy ember, aki pedig ily módon leegyszerűsítette és széppé tette magának az életet, esztétikai szemmel nézve a tülekedő embereket, itéletet mond élők és holtak fölött. Frizura Gyurka erkölcsstelennek talál embereket, megvehetőnek asszonyokat és gazembereknek férfiakat. Frizura Gyurka, aki korrupcióra csábított, ma intakt férfi, aki felakasztatná a mai közéletben grasszáló korrupciós gazembereket. És Frizura Gyurkával mindenki szóbaáll, mindenki hisz neki, mindenki komolyan veszi. Miért? A rejtély oly egyszerű — mert ő a Frizura Gyurka! Mert neki mindig kifogástalan a frizurája, mindig ki van vasalva a nadrágja és mindig öt lépéssel előbb megérzed a parfümszagról, hogy jön. Oh naív emberek, minek töritek magatokat és minek tanultok? — Jó borbélyotok legyen, ügyes szabótok és nő — nők, akik bámulnak. Ez az élet titka!

Cirilfelirású filmek. A beogradi lapok jelentése szerint ezentúl kötelezni fogják a filmvállalatokat, hogy az általuk forgalomba bocsátott filmeket ne csak latinbetűs, hanem cirilbetűs felirásokkal is lássák el. Azokat a vállalatokat, amelyeknek már vannak forgalomban csak latinbetűs filmjeik, kötelezni fogják, hogy háromhónapos határidőn belül lássák azokat el cirilbetűs felirással is.

Bünszövetkezetet lepleztek le
Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az ottani rendőrség veszedelmes rablóbandának jött a nyomára, mely az utóbbi időben rendszeresen fosztogatta a lakásokat és az üzleteket. A rendőrség hosszas nyomozás után tegnap elfogta a szervezet két vezető tagját: Mrkity Dusan és Tatity Szlávkót, akiknek vallomása alapján rövidesen hurokra kerülnek a banda többi tagjai is. Megállapítást nyert, hogy ugyancsak ehhez a társasághoz tartozik az a betörő, aki nemrégiben kifosztotta egy noviszadi rendőrtisztviselő lakását.

Atutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Utlevel-vizumokat gyorsan és megbízhatóan 60 dinárért beszerzi a Banatska Trgovačka Agencija Alexandrova-utca 27. Telefon 32.

Ondolálás, fésülés, hajmosás, arcmasszázs és vibrálás Krainer fodrásznál, Alexandrova (Fő) utca 30.

Elkészült az új bélyegtörvény. Folyó évi augusztus hó elsejével lényegesen megváltoztatták a taksák, bélyeg- és jogilletékek, mely rendelkezés folytán a bélyegilletékek annyira komplikálttá váltak, hogy azon eligazodni majdnem lehetetlen. Az általános közóhajnak engedve, dr. Vljakovits Milán, volt pénzügyi főtanácsos, jelenleg a pansevoi Okruzsna Finansziszka Uprava revizorja elhatározta, hogy kiadja a taksák, bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikonának teljesen átdolgozott és lényegesen bővített III. kiadását. Ezen lexikon magában foglalja egy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes taksák, bélyeg- és jogilletékeket, tehát egy az állandó, mint a fokozatos, valamint a százalékos illetékeket. Ezen lexikon ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, községi jegyzők, valamint iparvállalatok, kereskedők és iparosok részére nélkülözhetetlen. Kapható szerb avagy magyar nyelven, egyes szám ára 20 dinár. A pénz előzetes beküldése mellett a lexikon bérmentve, különben utánvétellel küldetik szét. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vljakovits Milán volt pénzügyi főtanácsos, jelenleg a pansevoi Okruzsna fin. uprava revizorjánál.

Atutalások, hitellevelek és csekkok az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrugna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Északamerikába szóló utlevelek ügyében mindazok, akik már kérvényeiket benyújtották, tekintet nélkül, hogy hol nyújtották be, jöjjenek saját érdekükben Beeskerekre és keressék fel a Banatska Trgovačka Agenciát, Alexandrova (Fő) utca 27, ahol mindenki díjtalanul megkapja az okvetlenül még szükséges felvilágosítást.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. Telefon-szám 329.

Gazdasági kiállítás Beeskereken

— A „Torontai” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 16.

Amióta a városok alakultak és amióta külön sajátos városi kulturális életüket élék, mindig megvolt köztük a nemes versengés, hogy melyik tud nagyobb fejlődést és haladást, több kultúrökrékvést és értéket felmutatni.

A kulturértékek felmutatásának egyik tagadhatatlan legalkalmasabb módja a kiállítások rendezése. Egy-egy kiállítás hűséges tükörképét adja az illető város életrealitásiának és annak, mennyire alkalmas arra, hogy a kifejlesztett művelődési tevékenysége iránt az érdeklődést a maga közvetlen szomszédságában levő vidékének népénél, az országban, vagy annak határain túl is felébressze.

A városok versengése a háborus években szünetelt. Az utóbbi két évben azonban ismét feléledt és pedig a mintavásárok alakjában. Leipzig, München, Zagreb, Ljubljana, Prága, Pozsony, Budapest azok a városok, amelyek eddig mintavásárokat rendeztek és ezáltal fejlődésüket, életképességüket dokumentálva — egyuttal hasznosították országuknak is.

Most Beeskereken van a sor, hogy megmutassa, képes-e a többi városokkal lépést tartani és olyasvalamit produkálni, ami a kulturközpont és vezetőváros nevére méltóvá teszi.

Az alkalom adódik. Alexity Bogolyub polgármester már néhány nap óta azzal az eszmével foglalkozik, hogy Beeskereken nagyszabású gazdasági gépi kiállítást rendeztet. Csendben, de serényen dolgozott terve keresztülvitelén és most rohamosan halad a megvalósulás stádiuma felé. Ugyan is tervének megvalósítása céljára megnyerte a Zemljoradenszka

Bankát, illetve annak igazgatóját: Frey Acát. A bankkal történt megállapodás szerint a bank finanszírozná a vállalkozást, míg a város az erkölcsi támogatáson kívül a szükséges terület bocsátaná rendelkezésre. A kiállítás helyéül a Karagyorgye-teret (Vásár-tér) már ki is jelölék. Ma délelőtt járt kint a bizottság a Vásár-téren, hogy a terepet megszemlélje és az elhelyezkedés tervének főbb vonalait már meg is rajzolta.

A kiállításra kerülő anyagot, gépeket és eszközöket nagyrészt Németországból szállítanák ide, amely az SHS állam területén és esetleg más külföldi államban produkált hasonló dolgok egészitene ki. Megbecsülhetetlenül értékes érdekessége lesz a kiállításnak, hogy a gazdasági gépek és eszközök gyakorlati alkalmazásáról a földművelők részére szemléltető oktatást fog rendezni a kiállítás vezetősége. A kiállítás tervében állati kiállítás és állatdíjazás is szerepel.

Maga a kiállítás és a gyakorlati szemléltető oktatás rendezésének a szála Teischler Herbert gépészmérnök kezében futnak össze, aki a Zemljoradenszka Banka felkérésére vállalta a nagy szakértelmet és kiváló gyakorlati tudást igénylő szerepet.

A kiállítás szeptember tizenötödiktől október elsejéig és szükség esetén még tovább is tart. A közönségtől szedendő belépődíjak és egyéb uton esetleg mutakozó jövedelem alapot fog képezni a jövőben évenként megismétlődő gazdasági kiállítások rendezése céljára.

Hogy aztán ne csak munka és oktatás, hanem szórakozás is legyen, a rendezőség a kiállítást löverseny-nyel szándékozik összekapcsolni.

Véres családi dráma a rendőrség folyosóján.

A családi vízálykodás fináléja. — Elégtétel öt késszurással.

— A „Torontai” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 17.

Szombaton délelőtt véres jelenetek játszódtak le a rendőrség épületének első emeletén. Az ügyesbajos dolgok után igyekvő emberek nem csekély rémületére egy zilált haju, feldúlt arcú férfi vérbenforgó szemekkel, iszonyu átkozódások és szitkok közepette nekitámadt egy, a folyosó sarkában egyedül ülő asszonynak. Az asszony, amint meglátta a feléje közeledő alakot, ijedten felugrott helyéről. A dráma többi része, mint egy filmdrámából kiszakított jelenet, néhány szempillantás alatt pergett le. A férfi kezében hirtelen megvillant valami hegyes vasdarab, mellyel a következő pillanatban elharapva egy szitkot, teljes erővel lecsapott. Majd gyors egymásutánban még néhányszor lecsapott a védtelen asszonnyra. Ekkorára már kirohant az őrszoba rendőrlegénysége és a nézők számára a dráma véget ért.

A szurkálásnak érdekes előzményei vannak. Rosuly Cveta beeskereki földműves állandóan hadilábon élt feleségével, Cveta Milenká-

fés pedig a karját érte. Mindez néhány szempillantás alatt történt. Alighogy elhangzott az asszony rémes jajkiáltása, már előfutottak az őrszobából a rendőrök és körülvették a feldühödött embert. Rosuly még most sem adta meg magát, hanem elkeseredetten erőlködött, hogy a rendőrök gyűrűjéből kiszabaduljon. A rendőrök ekkor a már-már kiszabaduló embert még erősebben lefoglalták és a rendőrszoba felé tuszkolták. A tülekedés közben történt, hogy az elkeseredetten kapáló földműves a vasdarabbal az egyik rendőr kezébe szurt.

Rosuly Cvétát, a harcias férjet erős fedezet mellett lekisérték a rendőrségi fogdába, ahonnan holnap átvizszik az ügyészségi fogházba.

Rosuly Cvétánét a földszinten lévő városi orvosi hivatalban részesítették első segélyben. A mentők később a kórházba szállították. Rosuly né sérülései életveszélyesek. A rendőr csak kisebb vágást szenvedett a kezén.

Az asszony.

Aszlányi Dezső legújabb könyve. Megjelent Beeskereken 1922. évben.

Aszlányi Dezső, aki eddig leginkább csak a tisztán tudományos kérdések mélyszántásu területét művelte, legújabb kötetében „Az asszony”-ban a szemnek tetszősebb virágkertészetre tért ki. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy Aszlányi a kitérésnél tudori mivoltát megtagadta volna. A gazdag, sokszínű flóra, a disznóvénnyek csoportjában eget kérnek maguknak a bölcsész terébélyes gondolathajtásai is. A könyv tartalmát talán úgy lehetne a leghelyesebben jellemezni, ha azt mondanánk, hogy az a gondosan rendezett angolparknak és a virágkertnek a szerencsés egyesítése. Teljesen sajátos, mondhatni Aszlányias elgondolásban teremt változatos témák sorakoznak egymás mellé olyan feldolgozásban, amikor a költészet, a líra a tudományba oltódik. A stílus elvitathatlanul eredeti, amelynek csiszoltsága feltűnően tiszta és csillogó.

„Az asszony” a szerző kijelentése szerint elkésvé került a nyilvánosságra. A műnek együtt kellett volna jönnie a tavasszal. Csakhogy a hosszú szellemi tél és a sok tavaszi fagy késleltette mostanáig a megjelenését.

Nem baj... A jó könyv mindig jókor jön. „Az asszony” pedig mindenképpen igényt tarthat a kiválóan jó könyv elnevezésre. **Morus.**

Mindennapra néhány lopás.

— A „Torontai” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 16.

A munkásbiztosító-fürdő ellen nap-nap után hallunk panaszokat. Ezek a panaszok nem is annyira a fürdő ellen (bár erről is lehetne csevegni), hanem inkább a rossz felügyelet, illetve éppen a felügyelet hiánya miatt szólnak.

A fürdő kabinjait ugyanis a legjobb jóakarattal mellett sem lehet lezárni. Az ajtók rozogák, a závarok rosszak, kules nincs mindegyik zárhoz és egyéb sok mindenféle körülmény megnehezíti azt, hogy maga a vendég gondoskodjon holmija biztonságáról. Mivel máma a legkisebb ruházatkodási cikk, a

legesekélyebb tárgy is nagy értéket képvisel, azt hisszük, nem lehet senki számára közömbös, hogy biztonosságban érzi-e ruháit és zsebeit tartalmát vagy sem. Annál is inkább nem lehet a munkásbiztosító féle fürdőbe járók részére ez érdektelen, mert hisz a vendégek legnagyobbára munkások, akik a munkásbiztosító-pénztár szelvénye alapján ott ingyen tesznek eleget a higiénia legelemibb szabályainak. Nem tudjuk, hogy az ingyen fürdés azon felügyelettel összefüggésben van-e, csupán megállapítjuk a szomorú tényt, hogy a fürdőben nem mulik el nap anélkül, hogy valamit el ne lopjanak.

A kabinokból elvitt tárgyakból egész bátran statisztikát lehetne összeállítani, mert eddig már a következő holmi tűnt el a fürdés ideje alatt: fürdőnadrág, felsőkabát, ing, pénztárca, dohánytárca, dohány, törülköző, stb. Legközelebb majd egész öltönyöket cipelnék el az élelmes tolvajok, a megkárosultak nem kis bosszúságára.

Felhívjuk az illetékes körök figyelmét ezekre a türehtetlen állapotokra és kérjük, hogy teremtsenek rendet a munkásbiztosító-fürdőben.

A fogházlátogatók között.

A cukorgyári gyilkosok hozzátartozói.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 16.

Vasárnap délelőttönként mozgalmass képet nyújt a fogház bejárata előtti folyosó. Öreg, ráncosképzű anyókák, fiatal, pirosra sminkelt menyecskek, hancurozó gyermekek, komoly pipázó öregek és néha néha egy-egy fiatal legény képezik a folyosó vasárnap délelőtti közönségét. Egykedvű beszélgetés folyik közöttük, ki a termés eredményét firtatja, ki meg másra tereli át a szót, vannak aztán akik hozzátartozójukról, férjükről, apjukról, testvérükről mondanak el egyet-mást, akik most ott tulnan, a tejüveges ajtón túl rásos cellában várják a szabadulás óráját.

Ha a fogház mély folyosójából lépések zaja hallatszik, vagy ha a súlyos ajtó tejüvegére homályos alak rajzolódik — elcsendesedik a folyosó, a gyerekek hirtelen abbahagyják a hancurozást és anyjuk ölébe menekülnek, az öregek pedig némán kiverik pipájukat és besülyesztk annak rendje és módja szerint a esizma szárába. Beengednek a fogházba — hangzik mindenütt a suttogás — s az eddig oly közömbös arcokon öröm sugárzik, a viszontlátás gondolata felhevíti őket és még a gyermekek is áhitattal nézik, amint lassan megnyitják a fogház kapuját.

Sorba beszóintják őket a fogházba s amíg sorra kerülnek, elvegyülök a látogatók között. Kérdézősködöm a fogoly iránt, hisz ez oly jól eshet nekik.

A látogatók közül elsőnek Juhász Juliát szólítom meg. Elmondja, hogy bátyját jött meglátogatni, aki már idestova hat hónapja viseli a rabságot.

— Aztán mit követett el — lelsem — kérdezem.

— Hát verekedett az istenadta — ugy helybenhagyta ellenfelét, hogy belépusztult... Muzslyán történt kérem, még hozzá Szent Szilveszter napján. Még másfél éve van neki — mondja tovább kérdés nélkül.

A románok közül ráismerek a cukorgyári gyilkosság elíteltjeinek hozzátartozóira. Az életfogytiglanra ítélt Petru Valér részéről a huga, Miók Szuzanna jött látogatóba. Kérdésemre nem akart feleletet adni. Annál közlékenyebb volt Daniló Lifa felesége, Daniló Szófia. Elmeséli, hogy a múlt vasárnap nem tudta férjét meglátogatni, mert beteg volt. Pedig nehéz küzdelembe kerül — mondotta, hogy elhatározam magam a vasárnapi látogatás elmulasztására. Férjem bizony már megunt a rabságot, de mit csináljon. Mikor jön haza? — Azt a jó ég tudja megmondani és a bíró urak.

Mig Daniló Szófiával beszélgetek, kiürül a folyosó. Már valamennyien bent vannak a fogházban, hogy rövid egy negyed óra alatt elmondják, hogy mi ujság odahaza. Hogy a riska tehén megdöglött és hogy kis malacok vannak.

Gilde zeneiskolájának növendék hangversenye.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 16.

A nagyhőség dacára is meglehetősen telt terem előtt folyt le szombat este a Kaszinóban Gilde Vendel zenetanár akadémiaára előkészítő mgániskolájának növendék-hangversenye. A hangverseny, mint az előző évi is, méltóképpen bizonyította, hogy Gilde Vendel nagy sulyt helyez növendékei előremenetelére és oly precíz, lelkiismeretes és szakavatott tanításban részesíti őket, amilyen oktatásra kevés zenetanár vesz magának fáradságot. Tanulói közül még a legfiatalabb, első éves növendék is ugy kezelte a vonót, hogy a legszebb reményekre jogosítja ugy a tanárt, mint a szülőket.

A hangverseny első száma Biskup: „Előre” indulója volt, melyet a növendékekből rekrutálódott teljes zenekar adott elő, nagyszerű összjátékkal. A második szám Beriot: „Premier” című hegedűszólója, melyet Glinert Ármint interpretált nagy sikerrel. Utána következett Rossini Wilhelm Tell-jének nagy operafantáziája, mely a gyakorlott játékos is nagy feladat elé állítja s ezt a feladatot derekasan oldotta meg Deutsch Lacika. Ugyancsak Rossini zenéjét szolgáltatta meg Arnold Annuska a „Stalat Mater”-ban, olyan elismerés mellett, hogy igazán megirigyelhető. Nagyszerűen kezelte a hegedűt Lutsch Ferenc, aki Beriot: „Premier Guide” hegedűszólóját játszotta el, kitünő érzékkel, meleg átérzéssel. Az előbbiei sikeréhez méltóképpen hozzájárult Solyom György Oslislo „Ein Traum” című fantáziájának előadásával. A hangverseny első részét a zenekar által előadott Ravina Henri: „Adore-nus”-a zárta be.

Szünet után Raff J.: „Kavatine” hegedűszólója volt az első szám. Előadta ifj. Nappholz Sándor. Gondos, szép játékot produkált. Változatosságképpen fuvolaszám következett utána. Losonezy Árpád Thomas: „Mignon”-jából interpretált részletet, amivel nagy készütségről és nagy tehetségről tett tanubizonyságot. Lágy, nemesen átértzett játékaival kitünt Losonezy Lehel. Zadányinak örökszép zenéjü „Bihari érzélgője” oly esodásan tisztán került ki vonójából, hogy külön megszerettük volna érteszoritani a kezét. A szólószámok fináléja Gounod: „Faust” fantáziája volt, melyet Schwarz Jenő adott elő, nagy és megérdemelt sikerrel. Gilde zenetanár saját szerzeményü darabjával: a „Vilma-keringő”-vel és Ipolc: Magyar népdal-indulójával ért véget a hangverseny, mely méltó dokumentuma volt annak, hogy lelkiismeretes tanítás mellett milyen szép eredményt lehet elérni.

Végül meg kell még említenünk Bacher Fridát és Kuszing Jenőt, a kik a szólószámoknál igen sikeresen oldották meg a kíséret nehéz feladatát.

Torontáli Agrárbank Rt. V. Becskerek

Telefon 2-42. Telefon 2-42.

ajánl az aratási és cséplési időnyre

gépölajat

netto sulyban, ingyen hordóval
 IV. sz raff. 50 = wisk. a 26 — K.
 VI. „ 55 = „ a 32 — K.
 Hengerölajat 100 = wisk. a 39 — K.
 Tovott gépszirt a 29 — K.
 la sárga és kék kocsikenőcsöt 10% tara a 18 — K.

A géposztályban pedig Sack-féle ekeket és boronákat. 1207

Befőttes- és uborkásüvegek

szép fehér áru, minden mennyiségben kapható

Ivanitza Ferd nánd Károly

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésében 837

Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Ablaküvegezések és képeretézések a legolcsóbb árak mellett.

Az állami osztálysorsjáték 4-dik kör, 2-dik osztályához

sorsjegyek

érkeztek és kaphatók 1189

Vlajnić és Todorović kereskedésében V. Becskerek. Telefon 194.

ÉRTESSÍTÉS!

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy a Petrogradska (Melencei) utcában levő Hollóssy-féle vendéglőt átvetttem és f. hó 15-én este hárfás-zenevel megnyitom. Jó, olcsó italokról és ételekről gondoskodva van. Szíves pártfogást kér FRENC MLADEN, vendéglős.

Hengerszék

üzemnagyobbítás folytán eladó

(1 db 7 es sz. komb. és 1 db 11/a. sz. Ganz-féle hengerszék) kifogástalan üzemképes állapotban, továbbá egy pár 42” francia kőjártat komplett, öntött vas fészekben. Néhány napig még üzemben megtekinthető. 1193

„OLGA” gőzmalom, Desser és Miller Velika Kikinda. Telefon 126.

Figyelem!

Eladó más vállalkozás miatt a város forgalmas és idegenforgalommal bíró helyén egy jól bevezetett 1202 fűszer- és vegyeskereskedés. Megvétel esetén kívánatra a lakást is el lehet azonnal foglalni. Cim a TORONTAL kiadóhivatalában.

Amerikába való kiköltözködés folytán butoromat eladom

és lakásomat átadom, illetve a lakáshivataltól kérelmezhető, de csak akkor, ha az illető a butoromat megveszi 1186 Bővebbet Banatska Trgovalka Agencija.

Elsőrendű 1191

külföldi dióágakész

kapható vagontételekben is

Novák és társai cégnél

Krunska ul. Telefon 301.

Autótaxa!

Helyben és vidékre a legolcsóbban elvállal: PREM EDE vendéglős, Pupinova (Árpád) u. 8.

Bácsmegeyi Naplót, Világot

és bármely más lapot 1178 kívánatra hához szállítok. Felöltt lapelárusítót magas jutalékkal felveszek. LÉVAY NÁNDORNÉ, Petrogradska u. 35.

Naponta frissen égetet

darabos mész

cement és égetetlen téglá bármily mennyiségben kapható SPITZER KÁROLY mészégetőjében Veliki Becskereken. 1183

Olcsó varrónó

ajánlkozik. Vállal kimenő és házi ruhákat, gyermekruhákat, női fehérneműt, jutányosan és a leg- rövidebb időn belül 1192 Petrogradska (Melencei) u. 37. sz.

darabmész

és egyéb építőanyagokat azonnal szállít

„GRADIVO”

kereskedelmi társaság ZAGREB, Bogovičeva ul. 3. Telefon 555.